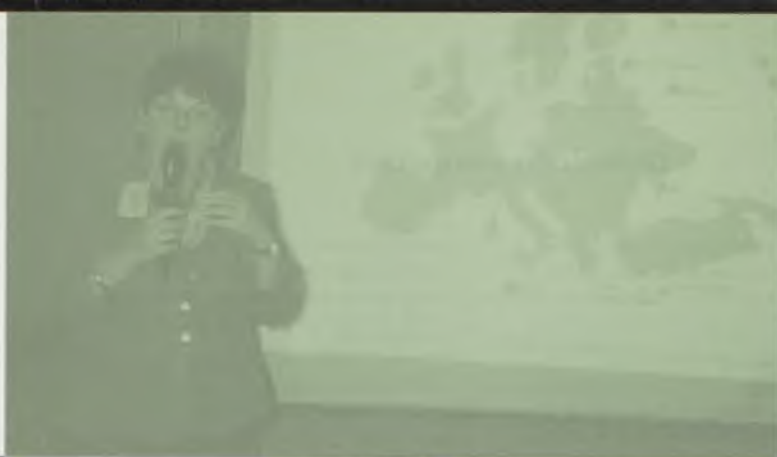

Euroclio: twaalf jaar later

In 1993 werd Euroclio opgericht, een Europese koepelorganisatie van verenigingen van geschiedenisdocenten en andere aan het geschiedenisonderwijs gerelateerde instellingen, tijdens een internationaal congres in Leeuwarden, waar in Europees verband nu eens niet voor en over het onderwijs werd gesproken, maar door het onderwijs: leraren uit alle landen van de Raad van Europa. Achttien verenigingen uit veertien landen werden lid.

In dit artikel doet VGN-bestuurslid Marjan de Groot verslag van de Euroclio-conferentie in Riga april j.l., geeft Loek Janssen, internationaal vertegenwoordiger van de VGN, een goed lesidee door dat Dean Smart, docent geschiedenis en lerarenopleider aan de Universiteit van Bristol, zijn toehoorders in Riga aan de hand deed, stelt Kleio-redacteur Huub Oattes zich voor - hij werd bestuurslid van Euroclio -, en leest u over de conferentie die in maart 2006 gehouden zal gaan worden in Malta. Maar helaas eerst een ander bericht.

Het oprichtingsnummer

Vanaf het begin is er door het Euroclio-bestuur actief aan gewerkt om de Midden-Europese landen en de republieken uit de voormalige USSR te laten meedoen in de internationale geschiedenislerarenwereld. Op de congressen werden leraren uit de voormalig communistische landen uitgenodigd, het bestuur van Euroclio wierf fondsen om geschiedenisleraren te helpen aan nieuwe, kritischer lesmethodes. In veel landen werden verenigingen van geschiedenisleraren opgericht.

Het Euroclio-secretariaat in Den Haag organiseerde de vele scholingsconferenties voor docenten in Oost-Europa en de jaarlijkse conferentie waarin geschiedenisleraren uit alle deelnemende verenigingen elkaar ontmoeten en discussiëren over thema's rondom het onderwijs, en lesideeën uitwisselen. Vanuit het secretariaat worden ook de vele contacten onderhouden die in de loop van de jaren gelegd zijn.

Voor het laten draaien van een doeltreffend secretariaat met zo'n omvangrijk netwerk is geld nodig. De Nederlandse overheid heeft daar altijd ruim aan bijgedragen. Door veranderingen in de financiering van projecten en bezuinigingen zijn de kosten van het secretariaat nu niet langer meer gedekt. Veel tijd om naar subsidie te zoeken is er niet meer.

Zouden de betreffende Nederlandse ministers het secretariaat niet nog wat tijd willen gunnen om in Europese kring te zoeken naar geld voor het in stand houden van dit voor het geschiedenisonderwijs in en over Europa en voor het contact van geschiedenisdocenten in Europees verband zo belangrijke netwerk? Zonde om te laten verlopen!

Meer informatie is te vinden op de website van Euroclio. U vindt daar ook modellen voor een eigen brief aan de minister van Onderwijs en van Buitenlandse Zaken.

Nieuw in het Euroclio bestuur

HUUB OATTES

Op zaterdag 17 april 2005 werd Huub Oattes in Riga door de Algemene Vergadering van Euroclio gekozen tot bestuurslid en hiermee kwam een wens uit: actief deel uit kunnen maken van deze internationale geschiedenisvereniging.

De internationale dimensie

In 1996 nam ik aansluitend aan een post-doc scholing (UVA) over Holocaust Onderwijs deel aan seminar over Holocaust Education in Londen. Hier ervoer ik voor het eerst de kracht die uitging van zo'n internationale bijeenkomst: het kennis-maken met zoveel buitenlandse collega's, het samen delen van onderwijservaringen, het genieten van nieuwe inzichten, lesmateriaal en discussies tijdens workshops en lezingen. Het was een enorm inspirerende en motiverende ervaring. Nascholing in een internationale setting was echt iets voor mij. Dit bracht mij op het spoor van Euroclio, de Europese Vereniging van Geschiedenisverenigingen,

waarvan leden elkaar jaarlijks troffen op de Annual Conference of tijdens training seminars.

Inspiratie

Toen ik in 1997 zag dat Euroclio een seminar in Noord-Ierland organiseerde haakte ik aan. Van mijn Noordierse ervaringen deed ik destijds enthousiast verslag in *Kleio*. Dankzij goede deals met mijn schoolleiding kon ik sindsdien elk jaar een week verlof krijgen om de Euroclio-karavaan te volgen.

Ik kwam onder andere terecht in Ulster, Oslo, Praag, Cardiff, Bologna en dit voorjaar in Riga. De drempel-verlagende financiële ondersteuning via beurzen (Comenius, Plato) van het Europees Platform mag hier niet onvermeld blijven.

In de periode 1997-2005 heb ik binnen deze Europese setting een schat aan onderwijservaring opgedaan, waardoor ik een bredere en betere kijk heb gekregen op het vak geschiedenis. Dat ik daarnaast ook nog verrijkt ben met een grote groep

Europese collega's en vrienden is een ander waardevol gevolg. Het besef dat we samen, elk in ons eigen land, werken aan goed geschiedenisonderwijs is een mooi gevoel. Je wisselt met elkaar de lusten en lasten van ons vak uit, de verschillen en overeenkomsten, onderwijservaringen. Natuurlijk speelde ook mee dat er elk jaar op een nieuwe interessante lokactie wordt geconfereerd, waardoor ook het onderwijs en de (culturele) geschiedenis van het gastland extra aandacht krijgt.

De schoolbezoeken, die altijd deel uitmaken van het programma, zijn zonder uitzondering een hoogtepunt van elke conferentie. Wat is er leuker dan een kijkje in de keuken bij je collega's, gesprekjes met de leerlingen...?

Voor wie denkt dat dit wel allemaal erg hoogdravend klinkt, durf ik te stellen dat alle VGN'ers die één of meerdere Annual Conferences hebben bezocht mijn woorden herkennen en zullen beamen.

LAAT EUROCLIO VOORTBESTAAN

De heer. B.R. Bot
Minister van Buitenlandse Zaken
Den Haag

Geachte Minister,

Via deze brief willen wij u verzoeken om een belangrijke internationale zaak te steunen.

Het verlies van Euroclio zou een ramp betekenen voor het Europese geschiedenisonderwijs en de bestaande internationale samenwerking. Euroclio is een unieke en zeer gewaardeerde organisatie. De leden zijn 63 organisaties uit 46 merendeels Europese landen, die afhankelijk zijn van Euroclio om ideeën uit te wisselen, samenwerkingsverbanden te creëren en geschiedenisonderwijs te innoveren.

Vanaf 1993 is Euroclio bezig het geschiedenisonderwijs in Europa te vernieuwen, dit kost echter veel tijd en nazorg. In de meeste landen zijn de significante resultaten van het werk nu pas zichtbaar.

Het verlies van Euroclio zou dramatisch zijn voor geschiedenisdocenten en lerarenopleiders in Nederland en in Europa. Honderden Nederlandse docenten en lerarenopleiders hebben de afgelopen twaalf jaar deelgenomen aan Euroclio trainingen en hebben op hun beurt collega's in andere Europese landen geïnspireerd en bijgestaan in hun werkzaamheden. Zonder Euroclio zou dit 'multiplier' effect niet langer bestaan, en toekomstige generaties geschiedenisdocenten zouden niet meer kunnen profiteren van het unieke Europese netwerk.

Zie voor de hele brief: VGNKLEIO.nl
eurocliohistory.org

LAAT EUROCLIO VOORTBESTAAN

Mevrouw M.J.A. van der Hoeven
Minister van OCW
Den Haag

Deze internationale dimensie van het geschiedenisonderwijs inspireerde mij om ook op mijn school internationalisering te propageren. Als ik er zoveel inspiratie uit haalde dan moesten mijn collega's en leerlingen dat ook kunnen meemaken.

Inmiddels heb ik uren gekregen om als coördinator Internationalisering initiatieven te ontwikkelen.

Regelmatig volgen collega's nu internationale nascholingen en onlangs startte ons eerste internationale scholenproject met Finland, Duitsland en Italië.

Gevarenzone

Helaas maakt Euroclio en dan met name het Secretariaat, op dit moment onzekere tijden door. Als gevolg van veranderde spelregels bij de projectfinanciering en de eenzijdige, want vooral Nederlandse financiering van die projecten, worden de overheadkosten niet meer gedekt. Om een internationale club als Euroclio, met als leden verenigingen in alle Europese landen, goed te laten functioneren, kun je niet terugvallen op een groepje bestuursleden die, als docenten, slechts enkele uurtes per week kunnen vrijmaken om alle noodzakelijke taken te verrichten. Dan heb je professionals nodig, zoals het huidige team dat zich onder de bezielende leiding van oud-Euroclio voorzitter Joke van der Lecuw, full time en met hart en ziel inzet om het netwerk te onderhouden en projecten te scoren in Brussel, Staatsburg, Den Haag en waar al niet. Dan moet je Euroclio blijvend profileren, de zichtbaarheid vergroten en de onmisbaarheid aantonen aan sponsors en donoren. Van sympathie alleen kan het Secretariaat natuurlijk niet bestaan.

Gelukkig kan Euroclio bogen op een geweldige 'track record' als je ziet hoeveel succesvolle geschiedenisprojecten er zijn geweest in de voormalige USSR, de Balkan en de staten van het voormalige Joegoslavië. Bij deze projecten lag het accent op het moderniseren van het geschiedenisonderwijs en het ondersteunen van 'peace and stability, tolerance and democracy' in de roerige, post-communistische regio's.

Ook de indrukwekkende groei van de

vereniging liegt er niet om: van 18 leden in 1993 naar 63 leden in 2005. Is dit niet precies wat de EU graag wil? Europese integratie, wederzijds begrip en coöperatie zijn voor ons geen abstracte begrippen.

PR offensief

Sinds half oktober is Euroclio een PR offensief gestart naar de ministeries van OCW en Buitenlandse Zaken om het Secretariaat financieel overeind te houden. De Nederlandse overheid heeft Euroclio altijd een warm hart toegedragen, en eigenlijk zijn de andere EU landen aan de beurt om financieel bij te springen, maar die houden zich op de vlakte en doen net alsof Euroclio een louter Nederlandse organisatie is. Derhalve

moeten we in ieder geval nog eenmaal een flink beroep doen op de Nederlandse overheid om te helpen. Alternatieve financiering zal een toprioriteit krijgen als deze crisis voorbij is, want een andere afloop is nauwelijks voorstelbaar. De voorbereidingen voor de Annual Conference van 2006 in Malta zijn dus ook, ondanks alles, in volle gang en het belooft opnieuw een aantrekkelijke conferentie te worden.

Mijn slotopmerking? Europa verdient Euroclio!

Voor de laatste ontwikkelingen zie: www.euroclio.history.org

Riga, 11–17 april 2005: Op zoek naar evenwicht

MARJAN DE GROOT-REUVEKAMP

Ieder jaar organiseert Euroclio, de Europese organisatie voor geschiedenisleraren, samen met één van de verenigingen, die er deel van uitmaken een conferentie over een actueel historisch thema. In 2005 werd de conferentie gehouden in Riga en georganiseerd met de Vereniging van Geschiedenisleraren van Letland en de Universiteit van Letland. Het thema was 'Op zoek naar evenwicht. Van lokale naar wereldgeschiedenis'.

Daarbij stonden de volgende vragen centraal: Hoe kunnen we een bijdrage leveren aan internationale samenwerking en integratie zonder controversiële historische kwesties te verwaarlozen? Welke invloed zou dat dan moeten hebben op het schoolvak geschiedenis en op methodes die daarbij worden gebruikt? Hoe vinden we een evenwicht tussen lokale, nationale, regionale, Europese en wereldgeschiedenis en hoe kunnen we stereotypen in het geschiedenisonderwijs verminderen?

Als afgevaardigde van het VGN-bestuur vloog ik op maandag 11 april van Schiphol naar Riga om mij een week lang samen met zo'n 150 collega's uit heel Europa en zelfs Australië, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika te verdiepen in het thema van de conferentie tegen de achtergrond van de geschiedenis van Letland.

In Riga is de Europese geschiedenis duidelijk aanwezig. De stad strekt zich uit langs de oevers van de rivier Daugava en doet qua architectuur meteen West-Europees aan met overblijfselen van middeleeuwse stadsmuren, gotische kerken, fraai geres-

taureerde hanzehuizen en een bijzonder groot aantal prachtige Jugendstilgebouwen.

De conferentie werd officieel geopend in de universiteit met een lezing van de directeur van het Lets Instituut, Ojar Kalnins, voormalig ambassadeur in de Verenigde Staten. Hij constateerde, dat Letland tot de jaren negentig van de vorige eeuw niet meer dan een voetnoot in de wereldgeschiedenis was. Door het bezoek van president Bush aan de vooravond van 9 mei 2005 was het land even in de spotlights van de contemporaine geschiedenis komen